

08.12.2022

Perustiedot	
Hankkeen (HE /asetus/strategia) nimi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi	Euroopan parlamentin ja neuvoston kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) kansallinen täytäntöönpano
Toimielimen/strategian tyyppi	
VAHVA-numero	VN/10944/2022
Hankeikkuna-tunniste	LVM044:00/2022

Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä	2.1.2023	
Hankkeen toimikausi	2.1.2023-30.11.2024	
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	<i>suunnitteilla</i>	
	Hanke alkaa	01/2023
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista	
	Esivalmistelu ja johtopäätökset	01/ 2023
	Kuulemistilaisuus	Ensimmäinen 03/2023
	Dispositio HE:stä/asetuksesta	Kevät 2023
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	05/2023
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	05/2023
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	06/2023
	Luonnos säätämisjärjestyksestä	06/2023
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	08/2023
	HE/asetusluonnoksen kääntäminen ruotsiksi (sekä mahdolliset sopimuskäännökset)	07-08/2023
	<i>käynnissä</i> HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	08-09/ 2023
	Lausuntoyhteenveto/tiivistelmä	10/2023
	Laintarkastus	11-12/2023
	Laintarkastuksen esittämät muutokset tehty	12/2023
	Säädösluonnoksen mahdollinen notifiointi EU-komissiolle	08/2024

	Säädösluonnoksen viimeistely (ruotsinnoksen tarkastus, pykälien ja tekstien tekniset tarkastukset, 1 vko lisää)	01/2024
	Osaston johtoryhmän puolto	01/ 2024
	Virkamiesjohtoryhmä	01/2024
	Ministerin hyväksyntä	02/2024
	Ministerityöryhmä	-
	Raha-asiainvaliokuntakäsittely	02-03/ 2024
	Valtioneuvoston yleisistunto	02-03/ 2024
	Eduskuntakäsittely alkaa	02-03/2024
	TP vahvistaa lain	06/2024
<i>päättynyt</i>	Lain/asetuksen voimaantulo	10/2024

Kuvaus	
Asiasanat	Kyberturvallisuus, tietoturva
Tavoitteet	Hankkeen tavoitteena on saattaa kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) velvoitteet osaksi kansallista lainsäädäntöä. Direktiivi toimeenpantaisiin säätämällä eräiden yhteiskunnan kriittisten sektoreiden kyberturvallisuuden yleislaki. Kyberturvallisuusdirektiivin tavoitteena on vahvistaa sekä EU:n yhteistä että jäsenvaltioiden kansallista kyberturvallisuuden tasoa.
Nykytilanne tai lähtökohdat (<i>miksi hanke on käynnistetty?</i>)	Kyberturvallisuusdirektiivi (NIS2-direktiivi) korvaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/1148 toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (NIS1-direktiivi). Hankkeella on vaikutuksia lukuisiin yhteiskunnan sektoreihin ja edellyttää sen vuoksi hyvin laajaa poikkihallinnollista valmistelua. Hankkeeseen osallistuvat kaikki ministeriöt ja hallinnonalat. Jäsenvaltioiden on tehtävä kyberturvallisuusdirektiivin edellyttämät täytäntöönpanotoimet 21 kuukaudessa direktiivin voimaantulosta.
Vaikutukset ja hyödyt	Direktiivillä vahvistetaan sekä EU:n yhteistä että jäsenvaltioiden omaa kyberturvallisuuden tasoa eräiden yhteiskunnan toiminnan jatkuvuuden kannalta kriittisten sektoreiden osalta. Direktiivin tarkemmat velvoitteet vastaavat muuttuneeseen kybertoimintaympäristöön.
Tiivistelmä (<i>enint. 350 merkkiä</i>)	Hankkeessa arvioidaan kyberturvallisuusdirektiivin edellyttämiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön ja laaditaan esitys kyberturvallisuusdirektiivin täytäntöön panemiseksi.

	<p>Kyberturvallisuusdirektiivin soveltamisala on huomattavasti laajempi kuin ensimmäisen NIS1-direktiivin soveltamisala. Direktiivillä yhdenmukaistetaan soveltamisalaan kuuluvien toimijoiden kyberturvallisuusriskienhallinta- ja raportointivelvoitteita.</p> <p>Toimijat jaotellaan keskeisten ja tärkeiden toimijoiden kategorioihin. Keskeisten toimijoiden kategoriaan kohdistetaan sekä ennako- että jälkivalvontaa ja tärkeiden toimijoiden kategoriaan vain jälkivalvontaa. Toimijoille olisi mahdollista osoittaa seuraamuksia velvoitteiden laiminlyönnistä.</p> <p>Kyberturvallisuusdirektiivi velvoittaa jäsenvaltioita myös laatimaan kansalliset kyberturvallisuusstrategiat. Direktiivi vahvistaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä, perustaa EU-CyCLONe –verkoston ja jatkaa CSIRT-verkoston ja NIS yhteistyöryhmän toimintaa.</p>
Tilannekuvaus	Hanke käynnistetään.
Säädösluonnoksen mahdollinen notifiointi EU-komissiolle (<i>tuotteita ja tietoyhteiskunnan palveluita koskeva ilmoitusvelvollisuus; uuden tai muutetun ammattisääntelyn suhteellisuusarviointia koskevat ilmoitukset; muut</i>)	Kyberturvallisuusdirektiivin täytäntöönpanosta notifioidaan komissiolle heti kansallisen lainsäädännön vahvistamisen jälkeen.

Yhteydet		
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	
	<i>Suomi kokoaa suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan	x	
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)		
Hanke liittyy lainsäädäntöön	Kyllä	

Hanke liittyy talousarvioon	Kyllä
-----------------------------	-------

Käsittely	
Kiireellinen	21 kuukauden täytäntöönpano-aika direktiivin voimaantulopäivästä
Budjettilaki	Kyllä
KUTHANEK- Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunta	Ei
Lainsäädännön arviointineuvosto	
Oikeuskanslerinviraston tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	(VNK istuntoyksikkö täyttää Hankeikkunassa)
Eduskunnan vastauksen numero	(Ministeriön kirjaamo täyttää Hankeikkunassa)
Säädösnumero	(valmistelija täyttää Hankeikkunassa)

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuhenkilö (Hankeikkunassa)	Marième Korhonen		
Yhteyshenkilö (Hankeikkunassa)	Marième Korhonen, Sonja Töyrylä, Emma Hokkanen		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>
	LVM sisäinen	2.1.2023-30.11.2024	
	Hallinnonalojen välinen, toimeenpanoa tukeva työryhmä ja julkishallinnon sektoria koskeva alatyöryhmä	xx.1.2023-30.11.2024	

Mahdolliset selvitykset (vaikutusarviointi, oikeudellinen analyysi, ym.)	
Sisäinen selvitys (LVM/virasto)	LVM ja ministeriön relevantit alaiset virastot arvioivat yhdessä direktiivin vaikutuksia LVM:n hallinnonalalle.
Ulkoinen selvitys (akateeminen, konsultit, VNTEAS, ym.)	Tilataan hankkeen aikana ulkopuolisen tahon suorittama selvitys liittyen erityisesti yrityksiin kohdistuviin taloudellisiin vaikutuksiin.

Taloustiedot	
Budjetti (€)	
Työmääräarvio (htv)	
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	TIO/TTU
Vastuullinen yksikön päällikkö	Maija Ahokas
Vastuuvirkamies	Marième Korhonen
Tukivirkamies	TIO/TTU: Sonja Töyrylä, Emma Hokkanen VEO: Vesa Häyrinen (avaruus), Emmi Simonen (sähköautojen latauspisteet) PAO: Fanni Thessler (posti- ja kuriiripalvelut, yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat) KOO: Johanna Hiltunen (vaikutusarviointi)
Säädöksen tekninen valmistelija	Heidi Malinen

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Hankkeen etenemisestä tiedotetaan avoimesti ja oikea-aikaisesti. Tiedottaminen ja viestinnän suunnittelu tehdään yhteistyössä ministeriön viestinnän kanssa. Ministeriö tiedottaa seuraavaksi direktiivin julkaisusta ja toimeenpanohankkeen käynnistämisestä säädöshankepäättöksen hyväksynnän jälkeen.

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	Hanke valmistellaan avoimesti ja vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Valmistelun aikana kuullaan erityisesti tahoja, joihin sääntelymuutokset kohdistuisivat, mm. lausuntokierroksen kautta.
Muu vuorovaikutus	-

Jälkiarviointi	
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta	
Raportointi	Yksikön päällikkö raportoi säännöllisesti hankkeen etenemisestä osaston johtoryhmässä. Osastopäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä tarvittaessa virkamiesjohtoryhmässä.
Huomautuksia	Tiukan täytäntöönpanoajan vuoksi toimeenpanoa tukeva työryhmätyöskentely aloitettiin jo 11/2022 ennen direktiivin julkaisua. Eri ministeriöiden edustajista koostuva työryhmä piti kolme kokousta, joissa käsiteltiin kansallisen toimeenpanon kannalta keskeisiä asiakokonaisuuksia.
Päivämäärä	8.12.2022

Säädöshankepäättöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	9.12.2022
Virkamiesjohtoryhmän puolto	kirjallisesti

Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	kirjallisesti
--	---------------